

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak financovat nákup vozu?

O způsobu dluhového financování pořízení automobilu se poslední dobou vedou spory. Po vstupu do Evropské unie vinou zvýšení DPH u finančních služeb podražil leasing a naopak nízké úrokové sazby zvýhodnily spotřebitelské úvěry. Co je tedy lepší? Leasing, úvěr nebo hotovost?

Způsob spotřebního chování na dluh převzali čeští občané od svých západních sousedů velmi rychle a v době široké nabídky úvěrových finančních služeb se nenosí na nic čekat. Televize, DVD, auto, byt, dům – to všechno lze koupit na splátky, leasing či úvěr. Zvláště pak financování osobních automobilů na leasing je u nás velmi oblíbený. Základní nezodpovězenou otázkou však zůstává, zda-li je výhodné se na několik let zadlužit jen kvůli splnění osobní potřeby. To se samozřejmě netýká podnikatelů, u nichž má financování nákupu automobilu na leasing místo platby v hotovosti jasnou výhodu. V diskuzích pod články týkajících se života na dluh zaznívají příspěvky, které lze shrnout do jedné výstižné věty – „Když na to nemáš, tak si to nekupuj“. Upuštme však od podobných úvah a objektivně si srovnáme výhody a nevýhody nejčastějších způsobů financování nákupu automobilu – finančního leasingu, spotřebitelského úvěru a hotovosti.

Začátek aneb administrativa

Samozřejmě nejlepší je v případě administrativních záležitostí nákup vozu za hotové. Prostě vyberete peníze z účtu nebo je bezhotovostně převedete na konto prodejce. Dostanete klíčky od vozu a odjíždíte.

Vyřízení leasingu je o něco složitější, ale rozhodně nejde o žádné administrativní orgie. Smlouvu s vámi uzavřou přímo v autosalonu a na výši zvolené první splátky (akontace) pak závisí nutnost doložení příslušných dokumentů (nejčastěji potvrzení o čistém příjmu). Je nutné si podrobně přečíst smlouvu a informovat se, jak je to s finančním vyrovnáním v případě totální havárie, odcizení nebo při předčasném ukončení smlouvy. Rozhodně se nespolehejte na ústní dohody a vše chtějte mít potvrzené na papíře.

Při výběru leasingové společnosti (seznam největších naleznete v tabulce) či před podepsáním smlouvy se také informujte na to, jaká je výše zůstatkové ceny po skončení leasingu. Některé společnosti kalkulují zůstatkovou cenu určitým procentem z pořizovací ceny, což může leasing dále prodrazdit. Dalším úskalím při sjednávání leasingové smlouvy je poplatek za její uzavření. Ten je často počítán jako určité procento z pořizovací ceny a nejčastěji se pohybuje okolo 3 000 Kč.

Administrativně nejnáročnější je tak vyřízení spotřebitelského úvěru. Banky požadují poměrně vysokou bonitu klienta a nepůjčí každému. Pokud nákup vozu financujete částečně z vlastních úspor a částečně formou spotřebitelského úvěru, nemělo by být vyřízení až takovým problémem. Vše závisí na částce, kterou si půjčujete. Často řešenou otázkou je i ručitel. Půl milionu vám banka jen těžko půjčí bez ručitele, což může představovat další problém. Úrokové sazby se pohybují od 9 % do 14 % a obecně platí, že nižší úrok dostanete, pokud se bude jednat o účelový úvěr, tzn. bance sdělíte, na co peníze potřebujete. Některé banky si za uzavření úvěrové smlouvy samozřejmě účtují poplatek a počítat musíte i s tím, že budete platit měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu (většinou 50 – 100 Kč).

Orientační příklad, splácení při koupi automobilu v hodnotě 330 000 Kč

Poznámka: Kalkulace provedena bez započítání pojistného, poplatku za uzavření smlouvy a poplatku za vedení účtu. Finanční propočty jsou pouze orientační.

Kdo je vlastníkem?

V případě nákupu za hotové je to jasné, vlastníkem vozu jste vy. To samé platí i v případě pořízení na spotřebitelský úvěr. Banka vám půjčila peníze, vy jste koupili automobil, jste jejím majitelem a nyní pouze platíte měsíční nebo čtvrtletní splátky přímo bance. S vozem také můžete libovolně nakládat, třeba jej po dvou letech prodat nebo provádět ve voze jakékoli úpravy (např. upravit jej na plynový pohon). Toto všechno ale neplatí u leasingu - nejde totiž o úvěr, nýbrž o nájem. Předmětem leasingové smlouvy je automobil, který je po celou dobu trvání smlouvy majetkem nájemce (leasingové společnosti). Teprve po uplynutí doby stanovené ve smlouvě přechází vlastnická práva na uživatele (nájemce). Po dobu trvání leasingu nemůžete vůz prodat, ani ho nijak upravovat.

Pojištění

Základní podmínkou leasingu je, že předmět smlouvy (vůz) musí být havarijně pojištěn. Havarijní pojištění (i povinné ručení) většinou sjednává přímo leasingová společnost a cenu za tuto službu rozptýlí přímo do měsíčních splátek. Nájemce vozu si může pojištění sjednat i sám, ale obecně platí, že nedosáhne na tak výhodné podmínky jako pronajímatel. Vzhledem k objemu odebíraných služeb mají totiž leasingové společnosti sjednány s pojišťovnami individuální podmínky a cena pojištění je tak o 15 - 25 % nižší. Nicméně nevýhodou leasingu je, že většinou není nájemci po skončení smlouvy uznán bonus za bezškodný průběh. Pokud pořídíte vůz za hotové nebo na úvěr, musíte si pojištění sjednat sami. Výhodou však je, že si můžete zvolit libovolné pojistné plnění a vůz tak pojistit např. pouze proti odcizení a vandalismu.

Odcizení a totální havárie

Otázka krádeže je nejvíce diskutovaný problém financování automobilu na leasing. Co když vám po dvou letech trvání leasingu vůz odcizí? Většinou máte velkou smůlu a můžete se jen modlit, aby jste leasingové společnosti nemuseli ještě dopláct. Jak již bylo řečeno, vlastníkem automobilu nejste vy, ale pronajímatel, a tak finanční vyrovnání od pojišťovny směřuje do leasingové společnosti. Ta provede vyúčtování (finanční plnění od pojišťovny - to, co jste již zaplatili) a rozdíl vám zašle na účet. Paradoxem je, že rozdíl může být i záporný a klient jej pak musí doplatit. Mnoho zájemců o leasing navíc netuší, že v případě odcizení musí platit leasingové splátky do té doby, než je případ Policií ČR vyřešen. Ta na to má standardně 30 dnů (výjimka však potvrzuje pravidlo) a navíc pronajímateli platíte až do té doby, dokud případ neuzavře pojišťovna (standardně má na šetření případu také 30 dnů). Může se tak stát, že ještě 3 měsíce po odcizení platíte za něco, co vám dávno nepatří. Pokud nesouhlasíte s postupem leasingové společnosti, můžete si stěžovat u některého z pravomocných orgánů vedených v seznamu Asociace leasingových společností.

Z finančního hlediska je totální havárie podobný případ jako odcizení. I v takovém případě klient platí splátky až do plnění pojišťovny a následně se s leasingovou společností finančně vyrovnává. V případě, že je vůz od začátku váš, máte to o něco jednodušší. Pojistné plnění je poukazováno přímo vám a můžete se rozhodnout, co s penězi uděláte.

Předčasné doplacení

Při uzavírání smlouvy o leasingu nebo úvěru si vždy řádně prostudujte Všeobecné podmínky a informujte se, jak je to v případě předčasného ukončení leasingové smlouvy. Může se totiž stát, že během dvou let vyděláte dost peněz na doplacení leasingu nebo úvěru, ale podmínky smlouvy to neumožní. Tedy přesněji řečeno umožní, ale je to pro klienta značně nevýhodné. Společnosti nebo banky rády účtují sankční poplatek vyjádřený v procentech z půjčované částky nebo pořizovací ceny vozu.

Leasingové společnosti podle objemu nově uzavřených obchodů (rok 2003)

Neschopnost splácet

Život je nevyzpytatelný a po dobu trvání leasingové nebo úvěrové smlouvy se může stát, že prostě nebudete schopni dále splácet. Vždy se vyplatí spojit se s pronajímatelem nebo bankou a domluvit se na dalším postupu. V této souvislosti se ještě nabízí možnost postoupení smlouvy ve prospěch třetí osoby. V praxi to vypadá tak, že třetí osoba převezme závazky z běžící leasingové smlouvy a dál pokračuje ve splátkovém kalendáři.

Co je výhodnější?

Nejvýhodnější je bez diskuze nákup za hotové. Pokud se vám podaří získat spotřebitelský úvěr, určité jej upřednostněte před leasingem. Leasing je naopak výhodný pro ty, kteří nemají v podstatě žádné finanční prostředky a touží po autě. Při koupi auta na dluh tak postupujte velmi pečlivě, čtěte smlouvy a nebojte se ptát. Pokud nemáte žádné peníze a je to jen trochu možné, potlačte chťíč a počkejte, až si našetříte slušnou částku na akontaci (nebo část vozu v kombinaci se spotřebitelským úvěrem).

Autor: Jiří Beneš

Zdroj: Osobní finance